

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.О. СУХОМЛІНСЬКОГО**

Філологічний факультет

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи

31 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма Логопедія.

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Карсканова Світлана Вікторівна, кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри спеціальної освіти Миколаївського національного
університету імені В.О. Сухомлинського _____ (Карсканова С.В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальної освіти
Протокол від «22» серпня 2022 р. № 2

Завідувач кафедри _____ (Савінова Н.В.)

Програму погоджено з гарантом ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)

_____ Н.В.Савінова

Анотація. Программа спрямована на опанування студентами системою практичних знань зі спеціальної психології. Програма включає ознайомлення студентів із категоріальним апаратом, теоретичними та практичними основами предмету, методами роботи з дітьми з порушеннями розвитку.

Ключові слова: корекції та габілітація психічно хворих, оцінка стану психофізичного розвитку, психотерапія, психологічні особливості, спеціальна психологія. .

Abstract. The program is aimed mastering students in system of practical knowledge in special psychology. The program includes acquaintance of students with the categorical apparatus, theoretical and practical bases of a subject, methods of work with children with developmental disorders.

Key words: corrections and habilitation of mentally ill people, assessment of the state of psychophysical development, psychotherapy, psychological features, special psychology.

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр		
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: магістра	Лекції		
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		-		
Мова навчання – українська		Практичні, семінарські		
Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33%/67%).		. 14 год		
		Лабораторні		
		12 год		
		Самостійна робота		
		64 год		
		Вид контролю: залік		

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр		
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й	
		Лекції		
		Практичні, семінарські		
		6 год		
		Лабораторні		
		4 год		
		Самостійна робота		
		80 год		
		Вид контролю: залік		

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 10 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (11%/89%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: сформувати у студентів цілісне уявлення про можливі порушення розвитку дітей, способи їх психологічної діагностики, корекції, профілактики порушень.

Завдання курсу: теоретична підготовка студентів; ознайомлення із закономірностями розвитку і проявами психічних процесів у дітей з обмеженими можливостями; формування вмінь і навиків діагностики, профілактики і корекції порушень розвитку. Придбані знання в області спеціальної психології являються фундаментальними і необхідними для розуміння психічної діяльності дитини та дорослої людини, як то особливості розумового розвитку, когнітивних процесів, особистості, а також природи слухових, мовних, зорових порушень.

Пізнавальні – надати студентам наукові знання про сутність нових підходів та концепцій сучасної освіти та механізми розв'язання педагогічних проблем.

Практичні – застосовувати теоретичні знання з курсу у педагогічній практиці та в процесі подальшої самоосвіти.

Виховні – виховувати у студентів відповідальне ставлення до своєї професії, прагнення до самовдосконалення.

Передумови для вивчення дисципліни: загальна, порівняльна психологія, спеціальна психологія, спеціальна педагогіка.

Навчальна дисципліна складається з 90 годин / 3 кредитів ECTS.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклузивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 2. Організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку;

ПРН 3. Вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 4. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, планувати та проводити з ними корекційно-розвивальну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 5. Сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку, готовувати їх до суспільної та виробничої діяльності.

ПРН 6. Організовувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклузивного класу.

ПРН 7. Використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.

ПРН 8. Використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання, спеціальну апаратуру.

ПРН 9. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх заміняють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями) систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Особистісні:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності

ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічно етики(професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).

ЗК-1.6. Адаптивна. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи порушеннями психофізичного розвитку, творчому підходові до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії

ЗК-2. Соціальні:

ЗК-2.1. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб із порушеннями психофізичного розвитку; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України, (знання конституційних прав і обов'язків; уміння налагоджувати міжособистісні відносини; досвід соціальної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності).

ЗК-3. Інструментальні:

ЗК-3.1. Комуникативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК-3.2. Дослідницько-практична компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної діяльності.

ЗК-3.3. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної

діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в корекційно- освітньому, навчально-реабілітаційного середовищі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя дітей з особливими освітніми потребами.

ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини для розв'язання корекційних і комунікативно- мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.

ІІ. Фахові:

ФК.-1 Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вченъ щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності).

ФК.-2 Спеціально-методична. Здатність до застосування психолого- педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання; досвід організації корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційного процесів; формування системи дидактико-методичних знань і умінь; здатність удосконалювати власну професійну діяльність.

ФК.-3 Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодії, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК.-4 Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК.-5 Організаційна (відповідно до нозології) Здатність до застосування знань основних правил організації корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

ФК.-6. Психологічна компетентність (відповідно нозології). Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу. Складниками

психологічної компетентності є диференціально-психологічна, спеціально-психологічна, нейроконсультативна, нейрокорекційна, нейропсихологічна, психолінгвістична тощо.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.

Тема 2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.

- Тема 3.** Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).
- Тема 4.** Вибір методів психологічного дослідження і специфіка написання заключення.
- Тема 5** Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.
- Тема 6.** Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.
- Тема 7.** Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).
- Тема 8.** Класифікація та основні види психодіагностичних методик.
- Тема 9.** Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.
- Тема 10.** Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.
- Тема 11.** Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.
- Тема 12.** Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів
- Тема 13.** Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.
- Тема 14.** Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.
- Тема 15.** Взаємозв'язок мислення, поведінки та емоцій. Когнітивний зміст емоційних розладів.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Проведення психодіагностичного обстеження

Тема 1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.

Тема 2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.

Тема 3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).

Тема 4. Вибір методів психологічного дослідження і специфіка написання заключення.

Тема 5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.

Кредит 2 Дослідження психодинамічних характеристик

Тема 6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.

Тема 7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).

Тема 8. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.

Тема 9. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.

Тема 10. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.

Кредит 3 Методики комплексного психологічного дослідження

Тема 11. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.

Тема 12. Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів

Тема 13. Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.

Тема 14. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.

Тема 15. Взаємозв'язок мислення, поведінки та емоцій. Когнітивний зміст емоційних розладів.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	інд.
					с. р.

1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1.</i> Проведення психодіагностичного обстеження						
Тема 1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.	6	-		2		4
Тема 2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.	6	-		2		4
Тема 3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).	6	-		2		4
Тема 4. Диференціальна діагностика	6	-		2		4
Тема 5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.	6	-		2		4
<i>Кредит 2</i> Дослідження психодинамічних характеристик						
Тема 6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.	6	-		2		4
Тема 7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).	6	-		2		4
Тема 8. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.	6	-	2			4
Тема 9. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.	6	-	2			4
Тема 10. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.	6	-	2			4
Тема 11. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.	6	-	2			4
Тема 12. Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів	6	-	2			4
Тема 13. Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.	6	-	2			4
Тема 14. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.	6	-	2			4
Усього годин	90	-	16	14		60

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	заочна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	інд.
1	8	9	10	11	12
<i>Кредит 1.</i> Проведення психодіагностичного обстеження					
Тема 1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.	6	-	1		6
Тема 2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.	6	-	1		6
Тема 3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній	6	-			6

психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).					
Тема 4. Диференціальна діагностика	6	-			6
5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.	6	-	2		6
<i>Кредит 2 Дослідження психодинамічних характеристик</i>					
Тема 6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.	6	-			6
Тема 7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).	6	-	1		6
<i>Кредит 3 Методики комплексного психологічного дослідження</i>					
Тема 8. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.	6	-	1		6
Тема 9. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.	6	-	1		6
Тема 10. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.	6	-	1		4
Тема 11. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.	6	-	1		4
Тема 12. Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів	6	-	1		4
Тема 13. Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.	6	-	1		4
Тема 14. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.	6	-	1		4
Усього годин	90	-	10		80

4. Теми лекційних занять

Не передбачено планом

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН	
1	Тема. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.	2	4
2	Тема. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.	2	2
3	Тема. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.	2	2
4	Тема. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.	2	2
5	Тема Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів	2	2
<i>Кредит 3 Методики комплексного психологічного дослідження</i>			
6	Тема Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.	2	2
7	Тема. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.	2	2

8	Тема Методи відновлення усного мовлення	2	2
	Усього годин	16	18

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН	
1	Тема 1. Взаємозв'язок мислення, поведінки та емоцій. Когнітивний зміст емоційних розладів.	2	-
2	Тема 2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.	2	-
3	Тема 3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).	2	-
4	Тема 4. Диференціальна діагностика	2	-
5	Тема 5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.	2	-
6	6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.	2	-
7	Тема 7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).	2	-
	Усього годин	14	-

4. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Проведення психодіагностичного обстеження		
Тема №1	1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.	4
Тема №2.	2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.	4
Тема №3.	3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).	4
Тема №4	4. Вибір методів психологічного дослідження і специфіка написання заключення.	4
Тема №5.	5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.	4
Кредит 2 Дослідження психодинамічних характеристик		
Тема №6.	6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.	4
Тема №7	7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).	4/6
Тема №8	8. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.	4
Кредит 3 Методики комплексного психологічного дослідження		
Тема №9	9. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.	4

Тема№10	10. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.	4
Тема№11	11. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.	4
Тема№12	12. Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів	4
Тема№13	13. Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.	4
Тема№14	14. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.	4
	Разом	60/78

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Проведення психодіагностичного обстеження</i>		
Тема№1	1. Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку в нормі та патології.	6
Тема№2.	2. Види експерименту в патопсихології, завдання та специфіка експериментально-психологічного дослідження.	6
Тема№3.	3. Діфференціальна діагностика в дитячій клінічній психології: методичні засоби в різних розділах (патопсихологія, психосоматика, нейропсихологія).	6
Тема№4	4. Вибір методів психологічного дослідження і специфіка написання заключення.	6
Тема№5.	5. Використання проективних методик для обстеження дітей з аномальним розвитком.	6
<i>Кредит 2 Дослідження психодинамічних характеристик</i>		
Тема№6.	6. Дослідження динамічних характеристик діяльності і працездатності.	6
Тема№7	7. Дослідження конструктивної діяльності (на прикладі методики Кооса).	6
Тема№8	8. Класифікація та основні види психодіагностичних методик.	6
<i>Кредит 3 Методики комплексного психологічного дослідження</i>		
Тема№9	9. Клінічна психодіагностика і диференційний діагноз. Патопсихологічні симптомокомплекси.	6
Тема№10	10. Методика «Піктограма», спектр діагностики та кваліфікація можливих порушень при її застосуванні.	4
Тема№11	11. Методики дослідження пам'яті в клінічній психології.	4
Тема№12	12. Методики, спрямовані на дослідження асоціативних процесів	4
Тема№13	13. Методики, використовувані для диференціальної діагностики порушень мислення при аномальному розвитку.	4
Тема№14	14. Методики, використовувані для оцінки уваги при аномальному розвитку.	6
	Разом	80

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення і систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів написанню наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, здійснювати пошук літературних джерел та оформлювати і систематизувати бібліографічні посилання, складати бібліографії Загальний обсяг – 5 сторінок (включно зі списком використаних джерел, оформленним відповідно до правил бібліографічного опису).

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	зalік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64		3/задов./ зараховано
E	50-54	3 (задовільно)	
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом навчального матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури. Аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати на достатньому рівні.

Студенту виставляється добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формування висновків, припускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімально задовільно, коли студент володіє навчальним матеріалом поверхово та фрагментарно.

Оцінка за виконання індивідуального наукового-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Чіткість та однозначність наукової термінології;

Логічна конструкція тексту;

Об'єктивність викладу;

Посилання на джерела;

Цілісність та послідовність розвитку думки;

Відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій);

Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомі аргументи), але не слід зловживати займенником „я” настільки, щоб це кидалося у вічі;

Використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо);

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кр.

Поточне оцінювання та самостійна робота							КР	Накопичувальна система
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
32	34	28	30	26	30	20	100	300/100*

* Примітка Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10 . Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

- 1) наочні (спотереження, ілюстрація, демонстрація, ТЗН);
- 2) словесні (розвідь, опис, пояснення, доповнення, бесіда, диспут, дискусія, лекція)
- 3) практичні (прави, практичні роботи, робота з книгою).

Самостійні роботи, виконання тестових завдань, контрольні роботи, залік (попередній, поточний, періодичний, тематичний, підсумковий)

12. Рекомендована література

Базова

- 1) Алfred Адлер [Текст] // Вступ до психотерапії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Глива. – Острог: Острозька академія; К., 2018. – С. 92-116.
- 2) Біль [Текст] // Вступ до психотерапії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Глива. – Острог: Острозька академія; К., 2015. – С. 381-388.
- 3) Блейхер В.М., Крук И.В. Патопсихологическая диагностика. – К. , 2016. – 280с.
- 4) Бурлачук Л. Ф. Исследование личности в клинической психологии. – К. : Выща школа, 2012.
- 5) Види розладів психіки [Текст] // Патопсихологія : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / І.А.Мартинюк. – К., 2018. – С. 31-85.
- 6) Зубалій Н.П. Основы психотерапии [Електронний ресурс]: Учебное пособие / Н. П. Зубалій, А. М. Лёвочкина. – К.: МАУП, 2011 // Психологія: Компакт-диск. – К., 2016. – 160с.
- 7) Щекін Г.В. Основы психологических знаний [Електронний ресурс]:Учебное пособие / Г. В. Щекін. – К.: МАУП, 2001 // Психологія: Компакт-диск. – К., 2016. – 126с.

Допоміжна

1. Андрух П.Г. Характеристика типов отношения к болезни у лиц, зависимых от психоактивных веществ [Текст] / П. Г. Андрух // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 5. – С. 5-10.
2. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнгіанство [Текст] // Психотерапія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Н.Ф.Каліна. – К., 2010. – С. 129-152. – (Альма-Матер).

3. Андрейчин С.Р. Система впровадження арт-методів у роботу практичного психолога [Текст] / С. Р. Андрейчин // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 5.
4. Аникеева Н.П. Психотерапевтический игровой тренинг для подростков [Текст] / Н. П.
5. Анонс журналу "Психодрама и современная психотерапия" [Текст] // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 7. – С. 80..
6. Біхевіоризм [Текст] // Вступ до психотерапії : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Глива. – Острог: Острозька академія; К., 2009. – С. 29-35.
7. Біхевіоризм [Текст] // Соціальна психологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.В.Москаленко. – К., 2008. – С. 78-96.
8. Болтівець С.І. Ціль життя українського психолога Євгена Гливи [Текст] / С. I. Болтівець // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 1. – С. 53-57.
9. Варфоломеєва О.В. Акмеологические критерии, показатели и уровни профессионального становления психотерапевта [Текст] / О. В. Варфоломеєва // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 3. – С. 18-22.
10. Види естетотерапії природними та ігровими засобами [Текст] // Естетотерапія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2007. – С. 199-239.
11. Використання автогіпнозу з метою самодопомоги [Текст] // Вступ до психотерапії : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Глива. – Острог: Острозька академія; К., 2009. – С. 456-465.
12. Вивчення про неврози як підґрунтя для особистісної психотерапії [Текст] // Основи особистісної психотерапії : Навчально-методичний посібник / Т.Г.Кривоніс. – К., 2011. – С. 135-153.
13. Естетотерапія мистецькими засобами [Текст] // Естетотерапія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2007. – С. 177-199.
14. Желдак И.М. Сценарий групповой психотерапии с детьми 12-15 лет и старше [Текст] / И. М. Желдак // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 4. – С. 49-65.
15. Желдак И.М. Сценарий групповой психотерапии с детьми 6 - 11 лет [Текст] / И. М. Желдак // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 3. – С. 44-64.
16. Желдак И.М. Сценарий групповой психотерапии с детьми 6-11 лет [Текст] / И. М. Желдак // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 3. – С. 44-64.
17. Калошин В. Позитивное мышление - важный инструмент человека на пути к счастью, радости, успеху [Текст] / В. Калошин // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 7. – С. 61-62.
18. Калошин В. Позитивное мышление - важный инструмент человека на пути к счастью, радости, успеху (закінчення) [Текст] / В. Калошин // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 8. – С. 63-65.
19. Каліна Н.Ф. Тілісно орієнтована психотерапія [Текст] // Психотерапія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Н.Ф. Каліна. – К. , 2010. – С. 152-171. – (Альма-Матер).
20. Каліна Н.Ф. Психотерапія [Текст]:Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Н.Ф. Каліна. – К. : Академвидав, 2010. – 288 с. – (Альма-Матер). – (В опр.).
21. Карл Густаф Юнг [Текст] // Вступ до психотерапії : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Глива. – Острог: Острозька академія; К., 2009. – С. 116-151.
22. Калошин В.Ф. Позитивне мислення: щастя, здоров'я, успіх [Текст] / В.Ф. Калошин. – Харків : Основа, 2008. – 256с.. – (Б-ка журналу "Управління школою" ; Вип. 4(64)).
23. Калошин В.Ф. Основні причини неадекватної поведінки людей [Текст] / В. Ф. Калошин // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 8. – С. 74-77.

- 24.** К. Роджерс в зеркалах других психотерапевтических подходов. К 110-летию со дня рождения К.Роджерса. [Текст] // Вопросы психологии. – 2012. – № 6. – С. 65-66.
- 25.** Кісарчук З.Г. Психологічна допомога сім'ї: У 3-х книгах [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кн. 2 / З. Г. Кісарчук. – К. : Главник, 2006. – 160 с.. – (Психологічний інструментарій).
- 26.** Кісарчук З.Г. Психологічна допомога сім'ї: У 3-х книгах [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кн. 3 / З. Г. Кісарчук. – К. : Главник, 2006. – 144 с.. – (Психологічний інструментарій).
- 27.** Кісарчук З.Г. Психологічна допомога сім'ї: У 3-х книгах [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кн. 1 / З. Г. Кісарчук, О. І. Єрмусевич. – К. : Главник, 2006. – 128с.. – (Психологічний інструментарій).
- 28.** Психологічна корекція: її види та форми проведення [Текст] // Практична психологія: введення у професію: Навчальний посібник / Ю.О.Приходько. – К., 2010. – С. 128-139.
- 29.** Психологічна допомога при розладах психічного розвитку [Текст] // Патопсихологія: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / І.А.Мартинюк. – К., 2008. – С. 105-150.
- 30.** Розанов В.А. Характеристика стресових событий, значимо влияющих на риск возникновения суицидальных тенденций (гендерный аспект) [Текст] / В. А. Розанов, Ж. В. Емяшева, Б. В. Бирон // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 2. – С. 62-69.
- 31.** Роль екзистенційного чинника свободи в сучасній вітчизняній психотерапії [Текст] // Методичні рекомендації щодо врахування соціокультурних чинників в теорії та практиці психотерапевтичної допомоги особистості. – К., 2013. – С. 24-35.
- 32.** Розов В.І. Адаптивні антистресові психотехнології [Текст]: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. І. Розов. – К.: Кондор, 2005. – 278с. – (В опр.).
- 33.** Соловйова О.П. Причини виникнення адиктивної поведінки в підлітковому віці та основні напрямки психокорекційної роботи із залежними підлітками [Текст] / О. П. Соловйова // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 4. – С. 28-32.
- 34.** Хозраткулова І.А. Дослідження емоційної сфери дитини з особливими потребами в умовах пісочної психотерапії [Текст] / І. А. Хозраткулова // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К.; Миколаїв, 2009. – Т. 7: Екологічна психологія, Вип. 18: Психологія освітнього простору. – С. 418-423.

13. Інформаційні ресурси

1. http://libfree.com/131837250_psihologiyavstup_patopsihologiyi.html.
2. <http://www.psibook.com/17/4.html>
http://libfree.com/123739992-psihologiyapatopsihologiya__martinyuk_ia.html